

Reglementări cu privire la depunerea candidaturilor la funcția de primar în cadrul alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017

În cadrul alegerilor noi din 19 noiembrie 2017 vor fi aleși primarii unor localități. Codul electoral stabilește cerințe obligatorii pe care trebuie să le întrunească candidatul la funcția de primar.

1. Reglementări de ordin general

1.1. Alegerile au loc prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

1.2. Au dreptul de a fi aleși primari cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 25 de ani și nu au restricții de a exercita dreptul de a alege și de a fi aleși conform prevederilor de la art. 13 alin. (2) din Codul electoral.

1.3. Reprezentanții partidelor, altor organizații social-politice, ai blocurilor electorale și candidații independenți depun actele necesare pentru înregistrare numai după ce consiliile electorale de circumscripție respective fac publică informația privind locul (biroul) și timpul primirii documentelor.

1.4. Pe durata campaniei electorale, candidații înregistrați nu pot fi angajați și nu pot desfășura activități în cadrul nici unui organ electoral.

1.5. Documentele privind înregistrarea candidaților la funcția de primar se depun la consiliul electoral de circumscripție de nivelul întâi.

1.6. Modelele documentelor (cu excepția listei de subscripție, ale cărei condiții de întocmire, autentificare și prezentare sînt descrise la pct. 3.2 din prezentele Reglementări) necesare pentru înregistrarea candidaților sînt plasate pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale www.cec.md.

2. Reglementări privind candidații la funcția de primar desemnați de către partide, alte organizații social-politice și blocuri electorale

2.1. Desemnarea candidaturilor se efectuează după constituirea circumscripțiilor electorale.

2.2. Candidaturile prezentate de către blocurile electorale se vor depune la consiliul electoral de circumscripție doar după sau concomitent cu cererea de înregistrare a acestora.

2.3. Pentru înregistrare, candidații vor prezenta consiliului electoral de circumscripție următoarele documente:

a) demersul partidului, altei organizații social-politice sau blocului electoral prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral;

b) procesul-verbal al ședinței organului central sau, după caz, teritorial al partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral privind desemnarea candidatului;

c) datele biografice ale candidatului;

d) declarația candidatului privind consimțămîntul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat, conținînd și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătorești de a candida;

e) declarația candidatului privind averea imobiliară și mobilă, depunerile bancare, hîrțile de valoare, sumele primite ca moștenire și veniturile din ultimii 2 ani (2015-2016) precedenți anului în care se efectuează alegerile, precum și sursele acestor venituri, inclusiv veniturile din fondurile de investiții, sub formă de dobîndă, din darea în arendă a proprietății etc.;

f) certificatul de integritate, eliberat, în condițiile legii, de către Autoritatea Națională de Integritate, care va cuprinde următoarele informații despre candidat:

– existența restricțiilor legale/judecătorești de a candida sau ocupa funcții publice;
– informații cu privire la existența/inexistența actelor de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sînt prescrise. Informația respectivă va fi transmisă Consiliilor electorale de circumscripție de către Autoritatea Națională de Integritate, prin intermediul Comisiei Electorale Centrale, conform procedurii stabilite prin [circulara](#) pentru aplicarea uniformă a art. 44 alin. (1) lit. e1) din Codul electoral.

g) declarația candidatului pentru funcția de primar privind abandonarea (suspendarea), pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care va fi ales primar și îi va fi validat mandatul;

h) declarația despre suspendarea, pe durata campaniei electorale, a funcțiilor ocupate anterior – pentru persoanele care cad sub incidența art.13 alin. (3) din Codul electoral, precum și pentru persoanele care, în virtutea funcției pe care o dețin, sînt obligate să-și suspende raporturile de serviciu pe durata campaniei electorale;

Notă: Candidații care nu au obligația, potrivit legii, să-și suspende activitatea/raporturile de serviciu **nu completează și nu prezintă** declarația prevăzută la lit. h).

i) simbolul electoral se prezintă la Comisia Electorală Centrală în versiune electronică¹ și în format tipărit pe hîrtie în culori alb-negru cu descrierea deplină (pentru imprimare în buletinul de vot);

j) copia de pe actul de identitate.

2.4. Particularitățile privind modul de întocmire și depunere a documentelor pentru înregistrarea candidaților în alegerile locale, inclusiv formularele acestora, pot fi găsite pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale, la rubrica „Alegeri locale noi noiembrie 2017”.

2.5. O persoană poate candida doar din partea unui singur partid, altei organizații social-politice sau blocului electoral.

2.6. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale pot propune cîte o singură candidatură pentru funcția de primar în fiecare circumscripție electorală constituită.

3. Reglementări privind candidații independenți la funcția de primar

3.1. Pentru înregistrare, candidații independenți vor prezenta consiliului electoral de circumscripție următoarele documente:

a) listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului independent (informații suplimentare despre condițiile pe care trebuie să le întrunească listele de subscripție sunt expuse mai jos, la pct. 3.2.);

b) datele biografice ale candidatului independent;

¹ La prezentarea simbolului electoral în versiune electronică se vor lua în considerare următoarele cerințe:

a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG;

b) simbolul va fi prezentat în două fișiere avînd dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm;

c) versiunea electronică a simbolului va conține doar culorile alb și negru.

c) declarația candidatului independent privind consimțământul lui de a candida la funcția de primar, conținând și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătorești de a candida;

d) declarația candidatului independent privind averea imobiliară și mobilă, depunerile bancare, hîrțiile de valoare, sumele primite ca moștenire și veniturile din ultimii 2 ani (2015-2016) precedenți anului în care se efectuează alegerile, precum și sursele acestor venituri, inclusiv veniturile din fondurile de investiții, sub formă de dobîndă, din darea în arendă a proprietății etc.;

e) certificatul de integritate, eliberat, în condițiile legii, de către Autoritatea Națională de Integritate, care va cuprinde următoarele informații despre candidat:

– existența restricțiilor legale/judecătorești de a candida sau ocupa funcții publice;

– informații cu privire la existența/inexistența actelor de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sînt prescise. Informația respectivă va fi transmisă Consiliilor electorale de circumscripție de către Autoritatea Națională de Integritate, prin intermediul Comisiei Electorale Centrale, conform procedurii stabilite prin [circulara](#) pentru aplicarea uniformă a art. 44 alin. (1) lit. e1) din Codul electoral.

f) declarația candidatului independent pentru funcția de primar privind abandonarea, pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care va fi ales primar și îi va fi validat mandatul;

g) declarația despre suspendarea, pe durata campaniei electorale, a funcțiilor ocupate – pentru persoanele care cad sub incidența art.13 alin.(3) din Codul electoral;

h) simbolul electoral (doar dacă dispun) în versiune electronică (conform formatului solicitat) și în format tipărit pe hîrtie în culori alb-negru cu descrierea deplină;

i) copia de pe actul de identitate.

3.2. Listele de subscripție în susținerea candidatului independent trebuie să întrunească următoarele cerințe obligatorii:

a) listele de subscripție pentru colectarea semnăturilor în susținerea candidatului independent la alegerile locale se eliberează în baza cererii (modelul este prezentat în Anexa nr. 1 la Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărîrea CEC nr. 2682 din 1 octombrie 2014²), depuse la organul electoral competent. Modelul listei de subscripție este aprobat de Comisia Electorală Centrală;

b) semnăturile în susținerea candidatului independent se colectează după constituirea consiliilor electorale de circumscripție și doar în baza listei de subscripție eliberate de consiliul electoral;

c) are dreptul să colecteze semnături atît candidatul independent, cît și persoana împuternicită de acesta. Cererea privind eliberarea listelor de subscripție poate fi însoțită de lista persoanelor împuternicite pentru colectarea semnăturilor și va conține: numele și prenumele persoanei împuternicite, data, luna și anul nașterii, numărul de identificare de stat (IDNP), domiciliul și se va aplica semnătura acesteia;

d) susținătorii candidatului independent și colecții de semnături pot fi numai cetățenii cu drept de vot;

e) semnăturile se colectează numai în circumscripția în care candidează candidatul independent;

f) lista de subscripție trebuie să conțină numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate;

² http://cec.md/files/files/regulamentulprivindlisteledesubscripție4303795_7225418.pdf

g) persoana care colectează semnăturile alegătorilor semnează fiecare foaie din listele de subscripție. La sfârșitul fiecărei foi collectorul face o mențiune prin care atestă faptul că semnăturile au fost colectate de el personal și că el confirmă autenticitatea semnatarilor, apoi semnează;

h) nu se admite depunerea listelor de subscripție suplimentare după ce consiliul electoral de circumscripție a primit și a înregistrat setul de documente privind înregistrarea candidatului independent.

Notă: Susținătorii candidatului independent completează personal rubricile din lista de subscripție, ei scriu: numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă, după aceea își pun semnătura.

3.3. Pentru funcția de primar, candidații independenți vor prezenta liste de subscripție cu semnăturile susținătorilor care trebuie să cuprindă 5% din numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale de bază din circumscripția în care candidează, dar nu mai puțin de 150 de persoane și nu mai mult de 10.000 de persoane.

(Exemplu nr. 1: Presupunem că, potrivit listelor electorale de bază, în circumscripția electorală orășenească Sîngera, municipiul Chișinău, sînt 11063 alegători, iar 5% din numărul total de alegători va constitui – 553. Deci, un candidat la funcția de primar în orașul Sîngera, municipiul Chișinău, pentru a fi înregistrat în calitate de primar trebuie să fie susținut, prin semnături, de cel **puțin** 533 de persoane.

Exemplu nr. 2: Presupunem că, potrivit listelor electorale de bază, în circumscripția electorală comunală Ștefănești, raionul Florești, sînt 1760 alegători, iar 5% din numărul total de alegători va constitui – 88. Deci, deoarece numărul obținut este mai mic decît numărul minim necesar, candidatul independent pentru a fi înregistrat în calitate de primar trebuie să fie susținut, prin semnături, de cel **puțin** 150 de persoane).

3.4. În cadrul alegerilor locale un singur alegător poate susține o singură persoană care candidează la funcția de primar.

4. Restricții privind persoanele care candidează

4.1. Cetățenii Republicii Moldova care, în virtutea funcției pe care o dețin, nu au dreptul să fie membri ai partidelor sau ai altor organizații social-politice, precum și persoanele cu înaltă funcție de răspundere al căror mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și/sau de legile organice, din momentul înregistrării lor în calitate de concurenți electorali, își suspendă activitatea în funcția pe care o dețin. Persoanele care cad sub incidența acestor prevederi sînt:

- a) viceprim-miniștrii, miniștrii și viceministrii, membrii din oficiu ai Guvernului;
- b) conducătorii autorităților publice centrale;
- c) președinții și vicepreședinții raioanelor;
- d) primarii și viceprimarii;
- e) pretorii și vicepretorii.

4.2. Nu pot candida și nu pot fi alese în funcția de primar persoanele care:

- nu dețin cetățenia Republicii Moldova;
- nu au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vîrsta de 25 ani;

- sînt recunoscute incapabile prin hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- sînt militari cu serviciul în termen;
- sînt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărîre judecătorească definitivă și își ispășesc pedeapsa în instituții penitenciare;
- au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvîrșite cu intenție;
- sînt private de dreptul de a ocupa funcții de răspundere prin hotărîre judecătorească definitivă.

5. Drepturile concurenților electorali

5.1. Concurenții electorali participă, pe bază de egalitate, la campania electorală, beneficiază de drepturi egale la folosirea mijloacelor de informare în masă, inclusiv a radioului și televiziunii, finanțate de la buget.

5.2. Tuturor concurenților electorali li se oferă posibilități egale în asigurarea tehnico-materială și financiară a campaniei electorale.

5.3. Candidații, pe durata campaniei electorale, beneficiază de dreptul de a fi degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului.

5.4. Pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă sau funcție fără acordul lor, precum și nu pot fi trași la răspundere penală, arestați, reținuți sau supuși unor sancțiuni administrative fără consimțămîntul organului electoral care i-a înregistrat, cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante.

5.5. Partidele și alte organizații social-politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întîlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare.

5.6. Concurenții electorali pot:

- să organizeze întîlniri cu alegătorii;
- să desemneze, pentru perioada campaniei electorale, în consiliile electorale de circumscripție care i-au înregistrat, precum și în birourile electorale ale secțiilor de votare, cîte un reprezentant cu drept de vot consultativ. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale care iau parte la scrutin pot desemna, pentru perioada campaniei electorale, cîte un reprezentant cu drept de vot consultativ și în Comisia Electorală Centrală;
- să aibă persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală;
- să depună contestații în condițiile Codului electoral;
- să solicite acreditarea observatorilor pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare.

6. Obligațiile concurenților electorali

6.1. Concurentul electoral care și-a retras candidatura este obligat să returneze mijloacele tehnico-materiale și financiare ce i-au fost alocate din buget pentru a-și desfășura campania electorală.

6.2. Candidații nu pot folosi mijloacele și bunurile publice (resursele administrative) în campaniile electorale, iar autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda concurenților electorali bunuri publice sau alte favoruri decît pe bază de contract, în condiții de egalitate pentru toți concurenții electorali.

6.3. Partidele politice și blocurile electorale, grupurile de inițiativă, precum și candidații independenți, prezintă Comisiei Electorale Centrale, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, săptămînal, un raport despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, atît în format electronic cît și pe suport de hîrtie, sub semnătura persoanelor responsabile.

Candidații independenți vor prezenta la consiliul electoral de circumscripție corespunzător, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, o dată la două săptămîni, rapoarte privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, conform modelului aprobat de Comisia Electorală Centrală.